

Dokumentets uppgifter	
Dokumentets titel	Utredning om församlingsstrukturen, Brändö-Kumlinge och Saltvik församling
Diarienummer	DBOR/141/00.01.00/2021
Ärendets titel	Församlingsstruktur, Brändö-Kumlinge församling
Dokumenttyp nr	00.01.00.23
Dokumenttyp namn	Utredning
Inkommit datum	26.10.2023
Inkommit sätt	Epost
Beskrivning	Lähettsjää: clas@abrahamsson.fi <clas@abrahamsson.fi> Lähetetty: torstai 26. lokakuuta 2023 12.33 Vastaanottaja: borga.domkapitel@evl.fi <borga.domkapitel@evl.fi> Kopio: Stråhlman Linus <linus.strahlman@evl.fi>; Åstrand Bo-Göran <bo-goran.astrand@evl.fi>; Henricson Lars-Eric <lars-eric.henricson@evl.fi>
Protokollet framlagt	

Till
Domkapitlet i Borgå stift

Från
Clas Abrahamsson
Universitetsgatan 39 A 9
20100 Åbo

Tel. 040-198 5553
clas@abrahamsson.fi

Ärende:

Utredning av församlingsstrukturen i Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar

Bilaga 1: Indikatorer för en församling i kris
Bilaga 2: Balansräkning 2022 Brändö-Kumlinge församling
Bilaga 3: Balansräkning 2022 Saltviks församling

Åbo den 26 oktober 2023
Clas Abrahamsson

Eventuell ändring av församlingsstrukturen i Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar

Clas Abrahamsson

Innehåll

1. Förord.....	3
2. Uppdraget.....	4
3. Genomförandet.....	4
3.1. Skriftligt material och informationskällor.....	4
3.2. Överläggningar.....	4
3.3. Tidigare utredningar.....	5
3.4. Den omarbetade kyrkolagen.....	5
4. Församlingarna 2018 – 2022	6
4.1. Grundfakta om församlingarna.....	6
4.2. Förändringar i medlemsantalet 2018 – 2022 (2013 – 2022)	8
4.3. Församlingarnas ekonomi 2018 – 2022.....	7
4.3.1. Sammanfattning av församlingarnas ekonomi 2018 – 2022	13
5. Omständigheterna i församlingarna	14
5.1. Personalstyrkan i församlingarna 31.12.2022.....	14
5.2. Tjänstesituationen i Brändö-Kumlinge församling	15
5.3. Tjänstesituationen i Saltviks församling	15
5.4. Gudstjänstlivet och förrättningarna i Brändö-Kumlinge församling	14
5.5. Ekonomiförvaltningen och pastorskansliet	16
6. Aktuella frågeställningar vid en eventuell sammanslagning	16
6.1. Initiativrätten	16
6.2. Förtroendeorganen	17
6.3. Två slag av sammanslagning	17
6.4. Regional församlingsförvaltning.....	18
6.5. Styrdokument	19
6.6. Arbetsledning	19
6.7. Fonder och testamenten	19
6.8. Överföring av präster och andra tjänsteinnehavare	19
6.9. Den nya församlingens namn	20
6.10. Organisationskommissionen	20
6.11. Fastigheterna	21
7. Ekonomiska och praktiska realiteter i en eventuell ny församling	22
8. Sammanfattning och förslag	24
8.1. Medlemsutvecklingen	24
8.2. Ekonomin	24
8.3. Slutsatser	25
8.4. Förslag	25

1. Förord

Jag vill tacka personalen i Saltviks och Brändö-Kumlunge församlingar för beredvilligheten att förse mig med de uppgifter som varit nödvändiga för att genomföra utredningen. Ett speciellt tack riktar jag till kyrkoherdarna **Carolina Lindström** och **Jon Lindeman**, samt **Maria Malmberg** (som sköter ekonomiförvaltningen i Brändö-Kumlunge församling), ekonomkanslisten i Saltviks församling **Linda Fellman** samt kanslisten i Brändö-Kumlunge församling **Åsa Lundberg** som med tålamod och vänlighet har besvarat mina frågor och tagit fram olika uppgifter som jag behövt.

Jag tackar också domkapitlet i Borgå stift för visat förtroende och hoppas att jag med denna utredningsrapport kan bidra till beslutsprocessen gällande utvecklandet av församlingsstrukturen i dessa församlingar.

Åbo den 26 oktober 2023

Clas Abrahamsson

utredningsman

2. Uppdraget

Domkapitlet i Borgå stift beslöt vid sitt sammanträde 13.6.2023 utse mig, Clas Abrahamsson, till utredningsman för att ”utreda vilka de nödvändiga åtgärderna är inför en strukturförändring gällande Brändö-Kumlinge församling och Saltviks församling, samt för att bereda ett hörande av församlingarnas kyrkofullmäktige i enlighet med Kyrkoordningen 13 kap 1 §”.

Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar har formellt begärt att domkapitlet skall låta göra en utredning om det är ändamålsenligt att dessa församlingar kunde sammanslås.

Utredaren ska enligt 2 kap. 2 § i Kyrkoordningen (KO 2:2) bereda ändringen av församlingsindelningen och lämna sitt förslag och övriga handlingar som utredningen gett upphov till.

Kyrkofullmäktige i Brändö-Kumlinge församling har 8.6.2023 tagit initiativ till att Brändö-Kumlinge, Saltviks och Norra Ålands församlingar sammanslås. Domkapitlet ansåg vid sitt sammanträde 24.8.2023 att initiativet var oändamålsenligt med anledning av pågående utredningsarbete och den process det innebär, och lät därför initiativet förfalla.

Vid utvärderingen av församlingarnas nuläge har kyrkostyrelsens anvisningar om ”Indikatorer för en församling i kris” delvis beaktats. Församlingarna ska varje år i samband med bokslutet bedöma om indikatorerna (trösklarna) uppfylls och vid behov vidta åtgärder (se Kyrkostyrelsens cirkulär 28/2021). Bilaga 1 och 2 från det cirkuläret biläggs utredningen.

Ända fram till att Kyrkostyrelsen har fattat beslut om bildandet av en ny församling är ärendet under beredning och besvär rätt finns därför inte över de beslut som fattas av församlingarna eller av domkapitlet. Över kyrkostyrelsens beslut kan endast besvär som berör lagligheten göras, inte ändamålsenligheten.

3. Genomförandet

3.1. Skriftligt material och informationskällor

För att kunna genomföra en utredning av de här slaget har det krävts en hel del fakta och bakgrundsmaterial. Uppgifterna om församlingarnas medlemsantal, personal m.m. har jag hämtat från Kyrkostyrelsens webbsidor och församlingarnas verksamhetsberättelser. Också uppgifterna om församlingarnas ekonomi är hämtade från kyrkostyrelsens webbsidor och ur församlingarnas bokslut för åren 2018 – 2022.

All den information jag fått genom dialog med anställda och förtroendevalda har gett en interaktion som skriftligt material inte kan ge. Den har varit värdefull i sig, men den har också varit en viktig informationskälla och till stor hjälp när jag skapat mig en helhetsbild av situationen i församlingarna.

3.2. Överläggningar

På grund av det fysiska avståndet mellan Åbo (där jag bor) och Åland har kontakterna huvudsakligen skötts per telefon och e-post. För en genomgång av problematiken i församlingarna besökte jag Norra Ålands församling 9.8.2023 och träffade där tf. kyrkoherden för Brändö-Kumlinge församling

Jon Lindeman, och Saltviks församling 10.8.2023 där jag träffade jag tf. kyrkoherde Carolina Lindström och ekonomkanslisten Linda Fellman.

För att presentera det viktigaste resultatet av utredningen för församlingarnas personal och förtroendevalda besökte jag Saltviks församling 12.10.2023. De anställda och förtroendevalda som inte deltog på ort och ställe kunde delta via Teams.

3.3. Tidigare utredning

Lars-Runar Knuts färdigställde i juni 2015 en utredning av följderna för ekonomin och verksamheten av en sammanslagning av församlingarna i norra Åland, alltså Finström-Geta, Sund-Vårdö, Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar. Utgående från resultatet av utredningen begärde domkapitlet ett utlåtande från de berörda församlingarna om en sammanslagning. Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar tackade nej till sammanslagning, medan de två övriga församlingarna förhöll sig positiva. Domkapitlet valde då att inte driva frågan vidare eftersom motståndet var så stort.

Undertecknad färdigställde i december 2021 en utredning om huruvida en sammanslagning av Norra Ålands församling (som bildades 1.1.2022) och Brändö-Kumlinge församling vore tänkbar. Den sammanslagningen strandade på att Norra Ålands församling tackade nej, om inte också Saltviks församling ingick i sammanslagningen. Motiveringen var att Norra Ålands och Brändö-Kumlinge församlingar tillsammans utgör en för liten och ekonomiskt svag enhet för att bli en bärkraftig församling.

3.4. Den omarbetade kyrkolagen och kyrkoordningen

Vid arbetet med den här utredningen har jag tillämpat den kodifierade kyrkolagen och kyrkoordningen. Den trädde de i kraft 1.7.2023 och ersatte kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan från 1.1.1994.

Lagstiftningen som berör ändring av församlingsindelning finns huvudsakligen i KL 2:11 – 16 och KO 2:1 – 9. Den har inte väsentligt ändrats, men på detaljnivå kan mindre ändringar och preciseringar noteras. Den förnyade kyrkliga lagstiftningen innebär bl.a. att församlingarnas arbetsordningar och reglementen ersätts av en förvaltningsstadga. De gamla är i kraft sex månader från lagens ikraftträdande. En annan ändring, som är värd att nämnas, är att underställningsförfarandet som begrepp har slopats, vilket innebär att inga beslut som församlingarna fattar skall längre underställas domkapitlet eller kyrkostyrelsen.

Stadgandet om förutsättningarna för en ändring i församlingsindelningen finns i KL 2:13: *"Församlingsindelningen kan ändras, om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingens eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter"*.

Alla hänvisningar till kyrkolagen och kyrkoordningen gäller alltså den förnyade lagstiftningen.

4. Församlingarna 2018–2022

4.1. Grundfakta om församlingarna

Saltviks församling, med sina ca 1 380 närvarande medlemmar har troligen anor från tidig medeltid. Församlingen har enligt uppgift alltid varit självständig. Församlingens kyrka byggdes i röd granit troligen på 1100- och 1200-talet i olika skeden och är helgad åt jungfru Maria. Kyrkan har genomgått otaliga ombyggnader under århundradenas lopp och har därför en svårtolkad byggnadshistoria. Församlingen finns på ett enhetligt område på norra Åland och hör till Ålands prosteri. Församlingen har ingen landsgräns med Brändö-Kumlinge församling.

Brändö-Kumlinge församling med ca 520 medlemmar grundades 1.1.2006 genom en sammanslagning av Brändö och Kumlinge församlingar. Den nya församlingen fick då namnet Norra Ålands skärgårdsförsamling. Från 1.1.2010 ändrades namnet till Brändö-Kumlinge församling. Församlingen finns på Brändö och Kumlinge kommuners område, som alltså är två skilda ögrupper. De allt försämrade kommunikationerna mellan öarna begränsar och försvårar verksamhetsmöjligheterna i församlingen. Både i Kumlinge och i Brändö finns en kyrka och en prästgård. Kumlinge kyrka byggdes under 1300-talet och genomgick en omfattande reparation på 1400-talet. Den nuvarande träkyrkan i Brändö är troligen den fjärde kyrkan i ordningen och den invigdes 1893. Också dessa tidigare församlingar har anor från medeltiden och församlingen hör till Ålands prosteri.

4.2. Förändringar i medlemsantalet 2018–2022 (2013 – 2022)

Den närvarande befolkningen i församlingarna har uppvisat en klart sjunkande tendens under perioden 2018–2022, vilket på sikt har betydelse för församlingsverksamheten och för skatteintäkterna. I nedanstående tabell anges årsvis antalet närvarande medlemmar per 31.12 i församlingarna.

Församlingarna har också en hel del frånvarande medlemmar, men de är inte intressanta i detta sammanhang eftersom de inte betalar kyrkoskatt eller bor i församlingen. Frånvarande medlemmar är personer som flyttat utomlands, men har kvar sitt finländska medborgarskap.

Församlingarnas medlemsantal och förändringen i %

Församling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring %
Saltvik	1 555	1 532	1 498	1 453	1 427	1 386	-169 pers. /- 10,8 %
Brändö-Kumlinge	588	580	570	554	541	520	-68 pers. /- 11,5 %
Totalt	2 143	2 112	2 068	2 007	1 968	1 906	237 pers. /-11,0 %

Båda församlingars medlemsantal har minskat, sammanlagt med 237 personer under femårsperioden. Den större procentuella minskningen har skett i Brändö-Kumlinge församling, nämligen 11,5 % eller 2,3 % per år. Minskningen i Saltviks församling är nästan lika stor, nämligen 10,8 % eller 2,2 % per år.

Vid utgången av 2022 hade Saltviks församling 1 386 medlemmar vilket utgör 77,3 % av kommunens 1 793 invånare. Brändö-Kumlinge församling hade 520 medlemmar vilket utgör 68,7 % av kommunernas 756 invånare.

Som jämförelse kan nämnas att motsvarande siffra i hela Borgå stift var 74,6 % och i hela vår kyrka 65,1 %.

I den här tabellen finns förklaringarna till medlemsminskningen

1.1.2018 – 31.12.2022	Saltvik		Brändö-Kumlinge		Totalt
Inträde 2018–2022	33	-16	8	-12	-28
Utträde 2018–2022	49		-20		
Inflyttning 2018–2022	219	-109	117	-20	-129
Utflyttning 2018–2022	328		-138		
Döpta 2018–2022	45	-43	6	-42	-85
Avlidna 2018–2022	88		-48		
Korrigeringar/överföringar mellan NV och FV		-1		+6	+5
Totalt		-169		-68	-237

I Saltviks församling är utflyttningen och dödligheten den största orsaken till medlemsminskningen medan det i Brändö-Kumlinge församling huvudsakligen är dödligheten men också den relativt stora utflyttningen och utskrivningen som gör att församlingen krymper.

Befolkningsstatistiken för åren 2018 – 2022 ger en klar bild av medlemsutvecklingen för dessa år. Men för att få ett nioårsperspektiv gör jag även en jämförelse med siffrorna för år 2013.

Församlingarnas och kommunernas medlemmar 2013 och 2022 och förändringen i %

	Saltvik	Brändö-Kumlinge	Summa	Kommuninvånare
Medlemmar 31.12.2013	1 566	662	2 228	2 618
Medl. 31.12.2022	1 386	520	1 906	2 549
Förändring	-180	-142	322	-69
Ändring på 10 år, %	11,5 %	21,4 %	14,4 %	-0,3 %

Summering av nio års medlemsstatistik för åren 2014 – 2022 visar att sedan 1.1.2014 har medlemsantalet sjunkit med 322 personer (-14,4 %), varav den större procentuella minskningen har skett i Brändö-Kumlinge församling.

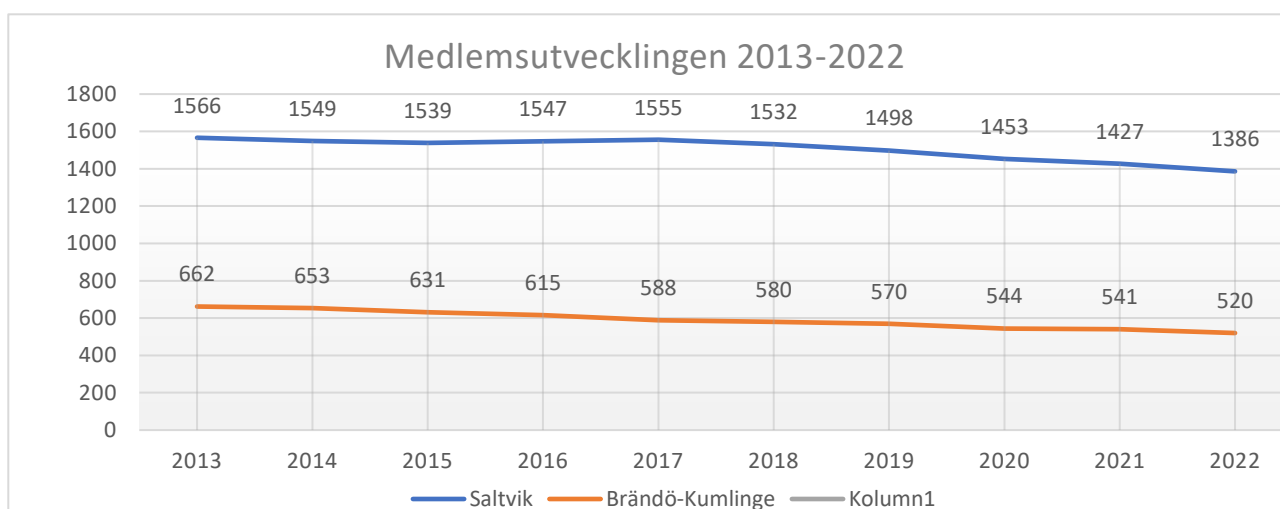
Under de senaste nio åren har medlemsantalet i Saltviks församling sjunkit med 11,5 % vilket innebär en minskning på 1,3 % per år. I Brändö-Kumlinge församling var minskningen 21,4 % eller 2,4 % per år.

Under motsvarande period har de tre kommunernas invånarantal minskat med 69 personer (-0,3 %). På kommunernas område bodde 1 906 personer som inte var församlingsmedlemmar vid utgången av 2022, vilket innebär att 73,7 % kommuninvånarna var medlemmar i respektive församling.

Det finns tre orsaker till det sjunkande medlemsantalet i församlingarna. Nämligen det negativa förhållandet mellan inträdda och utträdda ur kyrkan, det negativa förhållandet mellan döpta och döda och även flyttningsrörelsen har varit negativ.

I princip är det endast antalet inträdda och utträdda som församlingarna kan påverka, men i praktiken är det mycket svårt.

För överskådlighetens skull sammanställer jag ännu uppgifterna om medlemsutvecklingen i ett diagram för åren 2013 – 2022.

4.3. Församlingarnas ekonomi 2018 – 2022

Församlingens intäkter består av två stora helheter. Den ena är **skatteintäkterna** från församlingsmedlemmarna samt statsandelen som från 2016 ersatte samfundsskatten. Den andra helheten är **verksamhetsintäkter** som består av intäkter från hyror, skogsförsäljning, understöd, olika avgifter och insamlingar med mera.

Också utgifterna kan grovt indelas i två huvudgrupper. Den ena stora utgiftsposten är **löner och arvoden** och den andra utgiftsposten är **verksamhetsutgifterna som** består av köpta tjänster, material och förnödenheter samt utgifter för fastigheternas underhåll.

Skatteprocenten, intäkterna av kyrkoskatten och statsandelen

Inkomstskattesatsen (kyrkoskatten) var under denna period 1,75 % i Saltviks församling och 2 % i Brändö-Kumlinge församling.

Intäkterna av kyrkoskatten och statsandelar i Saltvik

Saltvik	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteintäkter, €	419 499	441 856	428 920	453 271	422 770
Statsandelar, €	35 755	35 676	35 892	36 132	35 736
Inkomstskatt totalt, €	455 254	477 532	464 812	489 403	458 506
Skatteintäkter, €/medlem	274	295	295	318	305

Intäkterna av kyrkoskatten och statsandelar i Brändö-Kumlinge

Brändö-Kumlinge	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteintäkter, €	210 016	210 382	219 786	238 985	233 982
Statsandelar, €	15 146	14 592	14 760	14 832	14 964
Inkomster totalt, €	225 162	224 974	234 546	253 817	248 946
Inkomstskatt, €/medlem	388	369	397	442	450

Skatteintäkterna varierar från år till år med några tusentals eller tiotusentals euro för båda församlingarna men någon dramatisk förändring är det inte fråga om. Skatteintäkterna per församlingsmedlem har t.o.m. stigit något under jämförelseperioden trots att medlemmarna blivit färre, vilket innebär att medlemmarna har blivit rikare. Skatteintäkterna räknat per medlem är betydligt högre i Brändö-Kumlinge församling, vilket delvis beror på den högre skatteprocenten.

Samfundsskatten upphörde 2016 och ersattes av en klumpsumma från statsbudgeten (kallas nu statsandelar) som kompensation för att kyrkan sköter begravningsväsendet, en del av befolkningsregistret och underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Kyrkostyrelsen fördelar denna summa mellan församlingarna enligt folkmängden i kommunen. Den ändringen är såtillvida välkommen eftersom budgeteringsarbetet underlättas av att summan är nästan konstant från år till år och således förutsägbar.

Förutom skatteintäkter har församlingarna skogsmark och åkrar som ger en någorlunda regelbunden årsinkomst. Åkrarna är utarrenderade och skogarna sköts om möjligt enligt gällande skogsbruksplan. Även hyresinkomsterna hör till de regelbundna intäkterna.

Saltviks församling har skog enligt följande: Skogsmark 81,3 ha, tvinmark 39,5 ha, impediment 8,9 ha, **totalt 129,7 ha**. Den odlingsbara åkermarken uppgår till **22,7 ha**. Nettointäkterna från skogsbruket uppgick 2022 till 11 642 € och från utarrenderingen av åkrarna till 9 032 €.

Brändö-Kumlinge församling har skog enligt följande: Skogsmark 101 ha, tvinmark 27,8 ha och impediment 150 ha, totalt **278,8 ha**. Netto intäkterna från jordbruket och skogsbruket blev 5 329 € år 2022.

Närmare uppgifter om vad dessa markområden består av har inte varit tillgängliga.

I följande tabeller presenteras församlingarnas årsbidrag och dess nyckeltal samt avskrivningar, resultat och nyckeltal.

Årsbidrag och ekonomiska resultat samt nyckeltal i Saltvik

Saltvik	2018	2019	2020	2021	2022
Årsbidrag, €	39 458	42 871	60 879	41 597	18 847
Årsbidrag, €/medlem	26	29	42	29	14
Avskrivningar, €	-26 529	-26 079	-37 870	-36 915	-38 748
Resultat, €	12 928	16 792	23 010	4 682	-19 901
Resultat, €/medlem	8	11	16	3	-14

Årsbidrag och ekonomiska resultat samt nyckeltal i Brändö-Kumlinge

Brändö-Kumlinge	2018	2019	2020	2021	2022
Årsbidrag, €	13 757	-14 256	21 727	48 845	24 734
Årsbidrag, €/medlem	23,7	-25,0	39,2	90	48
Avskrivningar, €	-12 647	-12 683	-11 390	-10 447	-11 023
Resultat, €	1 110	-26 939	10 337	38 397	13 711
Poster efter resultat, €	1 217	1 087	974	877	35 946
Resultat, €	2 327	-25 852	11 311	39 274	49 657
Resultat, €/medlem	2	-47	19	71	26

Årsbidraget visar hur verksamhetskostnaderna utfallit i relation till verksamhets- och skatteintäkterna. Ett positivt årsbidrag anger att de sammanlagda intäkterna har varit högre än de sammanlagda verksamhetskostnaderna, vilket varit fallet för båda församlingarna förutom 2019 då Brändö-Kumlinge församling hade ett negativt årsbidrag på 14 256 €. De år årsbidraget är negativt förbrukar församlingen mera pengar än det kommer in, då tär man alltså på reserverna.

Årsbidraget borde också täcka **avskrivningarna**, så att församlingen skall kunna underhålla byggnader och övriga konstruktioner också i framtiden. Målsättningen är alltså att årsbidraget är minst lika stort som avskrivningarna, vilket Saltviks församling klarat av alla år under jämförelseåren utom 2022 vilket ledde till ett negativt resultat, och för Brändö-Kumlinge församlingars del underskred årsbidraget avskrivningarna 2019 vilket ledde till ett negativt resultat. Årsbidragets eurobelopp per medlem används som nyckeltal för att utvärdera den interna finansieringens tillräcklighet.

Båda församlingarnas resultat har under jämförelseperioden varit relativt svaga. Det sammanlagda resultatet för 2018 – 2022 var för Saltviks församlings del 37 511 €, och för Brändö-Kumlinge församlings del 76 717 €. Som randanmärkning till resultatet för Brändö-Kumlinge församling kan konstateras att församlingen inte har haft vare sig kyrkoherdetjänsten eller kantorstjänsten besatta på heltid och inte heller diakontjänsten har varit besatt. Resultatet har också påverkats positivt av verksamhetsunderstöden från kyrkostyrelsen 2018: 20 000 € och 2020: 25 000 €.

Finansieringsanalys och balans

I följande tabell presenteras några centrala uppgifter i församlingarnas bokslut 2018–2022 samt några nyckeltal.

Lånebördan enligt finansieringsanalyserna samt några nyckeltal i Saltvik

Saltvik	2018	2019	2020	2021	2022
Lånestock, €	0	0	0	0	0
Soliditetsgrad, %	95,9	96,1	95,9	95,7	95,6
Penningmedlens tillräcklighet, dagar	805	728	778	793	664

Lånebördan enligt finansieringsanalyserna samt några nyckeltal i Brändö-Kumlinge

Brändö-Kumlinge	2018	2019	2020	2021	2022
Lånestock, €	0	0	0	0	0
Soliditetsgrad, %	88,7	84,5	90,0	94,6	92,3
Penningmedlens tillräcklighet, dagar	235	180	159	154	231

Som tabellen visar är församlingarna skuldfria, vilket naturligtvis underlättar situationen.

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av församlingens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Den del som inte är eget kapital kallas främmande kapital och kan bestå av lån, resultatregleringar och/eller leverantörsskulder. Om soliditetsgraden understiger 50 % är det en indikation på att det främmande kapitalet är på en alarmerande hög nivå. Soliditetsgraden har stigit i Brändö-Kumlinge församling och är nu nästan lika god som i Saltviks församling, där den är mycket god.

Nyckeltalet **penningmedlens tillräcklighet** i dagar beskriver församlingens likviditet och anger hur många dagars utgifter man kunde täcka med församlingens finansiella värdepapper samt kassa och banktillgodohavanden. Penningmedlens tillräcklighet är synnerligen goda i Saltviks församling och tillfredsställande i Brändö-Kumlinge församling.

Personalkostnaderna i Saltvik, €

Saltvik	2018	2019	2020	2021	2022
Löner totalt	280 354	276 377	276 885	286 754	298 625
Löner/medlem	183,0	184,5	190,5	200,9	215,4

Personalkostnaderna i Brändö-Kumlinge, €

Brändö-Kumlinge	2018	2019	2020	2021	2022
Löner totalt	147 092	154 118	158 477	132 397	136 204
Löner/medlem	253,6	270,4	286,1	244,7	261,9

Vid en jämförelse mellan församlingarna kan man konstatera att lönekostnaderna per församlingsmedlem i Brändö-Kumlinge församling är betydligt högre än i Saltviks församling. Medeltalet av lönekostnaderna per församlingsmedlem för denna femårsperiod är ca 195 € i Saltviks församling och ca 263 € i Brändö-Kumlinge församling. Enligt detta är lönekostnaderna per medlem högre ju mindre församlingen är. Detta är helt i kongruens med andra församlingar enligt motsvarande utredningar jag har gjort i vårt stift.

Församlingarnas totala verksamhetskostnader

Församlingarnas verksamhetskostnader (där fonderna inte är medräknade) består av utgifter för löner, varor och förnödenheter, köpta tjänster, avgifter mm. Dessa utgör tillsammans de externa verksamhetskostnaderna.

De totala verksamhetskostnaderna i Saltvik, €

Saltvik	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetskostnader	405 946	435 030	416 646	453 775	466 513
V:kostnad/medlem	265,0	290,4	286,7	318,0	336,5

De totala verksamhetskostnaderna i Brändö-Kumlinge, €

Brändö-Kumlinge	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetskostnader	249 366	249 059	249 664	214 396	238 310
V:kostnad/medlem	429,9	436,9	450,6	396,2	458,3

Under jämförelseperioden har verksamhetskostnaderna stigit i båda församlingar under dessa fem år, vilket kan anses vara naturligt med tanke på att kostnaderna för löner, uppvärmning och underhåll har stigit märkbart. De totala verksamhetskostnaderna i Saltviks församling var i medeltal per medlem ca 299 € och i Brändö-Kumlinge församling ca 434 €.

Sammanfattning av en del ekonomiska fakta, €

Saltvik	31.12.2022	2018 – 2022
Skatteintäkter	422 770 = 305/medlem	2 166 316
Resultat	-19 901 = -14,3/medlem	37 511
Verksamhetsutgifter	466 514 = 336,6/medlem	299/medlem (medeltal)
Tidigare års överskott	989 899	
Skulder	0	0

Brändö-Kumlinge	1.1 - 31.12.2022	2018 – 2022
Skatteintäkter	233 982 = 450/medlem	1 113 151
Resultat	49 657 = 95,5/medlem	76 717 (understöd 45 000)
Verksamhetsutgifter	249 664 = 480,1/medlem	434/medlem (medeltal)
Tidigare års överskott	66 245	
Skulder	0	0

Saltviks församlings stora överskott från tidigare år härstammar från tiden före 2016, då församlingen fick relativt stor inkomst från samfundsbeskattningen.

Båda församlingarnas balansräkning för 2022 biläggs utredningen.

Granskning av verksamheten och ekonomin utifrån indikatorerna för en församling i kris

Indikatorer för en församling i kris	Situationen i Saltviks och Brändö-Kumlinge församlingar
1. Räkenskapsperiodens resultat utan poster av engångsnatur är negativt tre år i följd eller den senaste räkenskapsperiodens resultat utan poster av engångsnatur är negativt och kyrkoskattesatsen är 2,0 eller högre.	Räkenskapsperiodens resultat i Saltviks församling utan poster av engångsnatur har uppvisat överskott 2020 och 2021 och underskott 2022. Räkenskapsperiodens resultat i Brändö-Kumlinge församling utan poster av engångsnatur har uppvisat överskott de tre senaste åren. Överskottet 2022 var 49 657 euro
2. I församlingens balansräkning kommer de föregående räkenskapsperiodernas överskott/underskott utifrån bokslutet sannolikt att visa ett underskott och det går inte att med kalkyler visa att det skulle kunna täckas under de följande tre åren utan intäkter av engångsnatur eller försäljning som överskrider det som anges i skogsvårdsplanen.	I Saltviks församling balansräkning finns ett överskott från de föregående räkenskapsperioderna på 989 899 euro. I Brändö-Kumlinge församling balansräkning finns ett överskott från de föregående räkenskapsperioderna på 66 245 euro.
3. Likviditeten understiger 90 dagar eller försämras tre år i följd.	Likvida medel täcker verksamhetskostnaderna i 664 dagar i Saltviks församling och 231 dagar i Brändö-Kumlinge församling.
4. Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna ökar tre år i följd.	Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna i Saltvik: År 2020 var andelen 66,5 %, år 2021 var andelen 63,2 % och år 2022 var andelen 64,2 %. Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna i Brändö-Kumlinge: 2020 var andelen 63,5 %, år 2021 var andelen 61,7 % och år 2022 var andelen 57,2 %.

Församlingarna fyller inte de ekonomiska indikatorerna för att vara ”en församling i kris”

4.3.1. Sammanfattning av församlingarnas ekonomi 2018 – 2022

Som sammanfattning av utvecklingen 2018–2022 kan sägas att det ekonomiska läget i **Saltviks församling** är ganska jämt trots att de senaste åren har varit svaga och det sista året var negativt. Den viktigaste inkomstkällan, skatteintäkterna, har tills vidare varit stabil. Det sammanlagda resultatet för jämförelseperioden blev 37 511 €. På kort sikt är församlingens ekonomiska situation inte så bekymmersam eftersom det finns besparingar från tidigare års överskott på ca 990 000 € och församlingen inte har något lån.

Löne- och verksamhetskostnaderna är relativt höga räknat per medlem, men kan nog anses rimliga med tanke på församlingens ringa storlek. Församlingen minskar nu med en takt på drygt 2 % per år, vilket inger oro inför framtiden. Om den utvecklingen fortsätter, vilket är troligt, blir det sannolikt aktuellt att inom en snar framtid minska på löne- och verksamhetsutgifterna eller att höja skatteöret för att så balansera ekonomin. Om det blir aktuellt med en församlingsfusion, finns det inte utrymme för nya utgifter för församlingen eftersom marginalerna är så små, om inte skatteöret höjs.

Den ekonomiska situationen i **Brändö-Kumlinge församling** är inte så bra som den i första hand ser ut. Skatteintäkterna har ökat något under jämförelseperioden trots att medlemsantalet har minskat. Skatteöret kan svårligen höjas och andra inkomstkällor torde inte heller finnas. Trots att personalstyrkan är så liten som bara är möjligt, blev löne- och verksamhetskostnaderna ändå stora räknat per medlem, vilket beror på att medlemmarna är så få. Att det ekonomiska resultatet för de två senaste åren varit goda, (39 274 € och 49 657 €) och resultatet för hela jämförelseperioden blev 76 717 €, beror på att församlingen inte har haft en enda tjänst ordinarie besatt och alla besatta tjänster har varit på deltid. Dessutom består resultatet av ett verksamhetsunderstöd på 45 000 € samt en överföring av 35 153 € från balansen till resultatet (= en gammal besparing från Kumlinge församlings tid). Under normala förhållanden, med de lagstadgade tjänsterna (kyrkoherde, kantor och diakon), skulle församlingen inte klara sig ekonomiskt. Församlingen med sina 520 närvarande medlemmar är helt enkelt för liten för att fungera som självständig församling. Den fyller klart de i kyrkolagen föreskrivna förutsättningarna för en sammanslagning. Däremot torde den kunna betjäna sina medlemmar som kapellförsamling under förutsättning att där finns en församlingspastor som sköter den andliga verksamheten.

5. Olika omständigheter i församlingarna

För att sköta verksamheten i dessa två församlingar finns nu följande tjänster:

5.1. Personalstyrkan i församlingarna 31.12.2022

Personalkategori	Saltvik	Brändö-Kumlinge	Årsverken
Präster	1	0,20	1,20
Predikobiträde	-	0,50	0,50
Kantorer	1	0,50	1,50
Diakoner	0,80 + 0,30	-	1,10
Barn- och ungdomsarbetare	timanställd 2 h/v.	-	-
Fastighetspersonal	1,55	0,50 + ca 0,50	2,55
Kökspersonal	0,60	-	0,60
Ekonomipersonal	0,80	Köptjänst	0,80
Kanslipersonal	-	0,32	0,32
Städning	-	-	
Summa	6,05 + timanställd	2,52+ köptjänst	8,57

Tabellen anger endast hur kostnaderna för tjänsterna är fördelade. Förutom dessa tjänster anställs säsongarbetare efter behov, dessutom finns det timanställningar och köptjänster.

I Saltviks församling sköter kyrkoekonomen vissa kanslifunktioner och kökspersonalen sköter också städningen.

I en församling skall det finnas en kyrkoherdetjänst, en kantorstjänst och en tjänst för diakonin. Utöver detta kan församlingen grunda andra tjänster efter behov. I Brändö-Kumlinge församling har detta minimum av ekonomiska och kanske geografiska orsaker inte kunnat förverkligas sedan 2010!

5.2. Tjänstesituationen i Brändö-Kumlinge församling

När Brändö och Kumlinge församlingar sammanslogs 1.1.2006 blev kyrkoherden i Kumlinge församling Kent Danielsson kyrkoherde i den nya församlingen. Han avgick från tjänsten 31.1.2010. Efter det har domkapitlet ledigförklarat tjänsten nästan årligen utan att någon sökt den. Tjänsten har därför under många år skötts med olika tillförordnade präster, som ofta skött tjänsten vid sidan av egen tjänst under längre och kortare perioder. Kyrkoherdetjänsten har under den senaste tiden skötts av kyrkoherden i Norra Ålands församling Jon Lindeman till 31.7.2023. T.f. kyrkoherden i Saltviks församling Carolina Lindström sköter tjänsten 1.8 – 30.11.2023. Församlingen har m.a.o. inte haft ordinarie kyrkoherde sedan 1.2.2010 och inte kyrkoherde på heltid på drygt ett decennium. Avsaknaden av kontinuitet och långsiktig planering har med största sannolikhet haft negativa konsekvenser för skötseln av den andliga verksamheten, förvaltningen och underhåller av fastigheterna. Detta med tanke på att församlingen inte heller har någon diakonitjänsteinnehavare eller ungdomsarbetare och endast en deltidsanställd kantor och dito kanslist. Fastigheterna sköts av timanställda, säsongsarbetare och deltidsanställda. Under 2013 anställdes ett predikobitråde på deltid. **Församlingen har således ingen heltidsanställd personal.** Ekonomiförvaltningen sköts som köptjänst av JanMar AB. Eftersom församlingens ekonomi inte tillåter heltidstjänster har rekryteringen över lag varit problematisk.

5.3. Tjänstesituationen i Saltviks församling

Domkapitlet ledigförklarade kyrkoherdetjänsten 13.6.2023 och enda sökande var t.f. kyrkoherden i Saltviks församling Carolina Lindström och hon torde få tjänsteförordnande på tjänsten. Personalsituationen är i övrigt god och församlingen har följande besatta tjänster: kyrkoherde, kantor, diakon, diakoniassistent, ekonomkanslist, kyrkvaktmästare, gravgårdsskötare och husmor/städare.

5.4. Gudstjänstlivet och förrättningarna i Brändö-Kumlinge församling

Församlingen består alltså av två gamla församlingar som finns på två skilda ögrupper. Både i Kumlinge och i Brändö finns en kyrka. Högmässa/gudstjänst firas i regel varje söndag i församlingen så att dessa firas varannan söndag i S:t Jakobs kyrka (Kumlinge) och varannan i S:ta Anna kyrka (Brändö). Under de stora helgerna försöker man hålla gudstjänster i båda kyrkorna. De utmaningar som geografiska och kommunikationerna i den åländska skärgården medför har församlingen försökt lösa genom att anställa ett predikobitråde (teologie studerande) som bor på Brändö. Eftersom församlingen nu saknar kantor sköter han nu den uppgiften på deltid (80 %). För skötseln av den övriga andliga verksamheten har under 2022 en annan teolog anställts på deltid (80 %). Denna lösning kan väl fungera i praktiken, men som mer eller mindre permanent lösning kan den ifrågasättas eftersom gudstjänsten enligt KO 3:4 skall förrättas av en präst.

Församlingen är en typisk skärgårdsförsamling där gudstjänstlivet är betydligt livligare under sommaren när befolkningen på öarna flerdubblas.

Enligt tidigare års statistik är antalet förrättningar inte så stort, ca 7 – 15 per år, medan huvudgudstjänsten naturligtvis ska firas varje helgdag. Om det också i framtiden skulle bli så att ingen präst bor i Brändö eller Kumlinge och gudstjänsterna och förrättningarna sköts av någon präst som bor på fasta Åland blir tidsåtgången oskäligt lång. Restiden med förbindelsebåten från Hummelvik (Vårdö) till Torsholma (Brändö) är ca 2,5 timmar. Körtiden mellan Saltvik och Vårdö är 40 – 50 minuter. Restiden mellan kyrkorna i Kumlinge och Brändö är ca 1,5 timmar. Bara restiden tur och retur kan lätt bli 6 – 8 timmar. Dessutom måste förrättningen anpassas till förbindelsebåtarnas tidtabeller. För att det andliga arbetet i Brändö-Kumlinge församling skall fungera i praktiken, vore det optimalt att domkapitlet kunde förordna en präst som bor i församlingen.

5.5. Ekonomiförvaltningen och pastorskansliet

Ekonomiförvaltningen i församlingen sköts som köptjänst av JanMar AB, och fungerar tillfredsställande. Om en sammanslagning av församlingarna verkställs kan ekonomiförvaltningen skötas av kyrkoekonomen i Saltvik. Då kan kontraktet med JanMar AB sägas upp och ekonomiförvaltningen skötas från Saltvik där det finns en heltidsanställd kyrkoekonom. Eventuell uppsägningstid bör i så fall iakttas.

Församlingen har ett pastorskansli som finns i prästgården i Brändö och en deltidsanställd kanslist (32 %). Kansliet är öppet enligt överenskommelse, men kanslisten nås per e-post och per telefon i princip alla vardagar. De fysiska besöken i pastorskanslierna har drastiskt minskat under de senaste decennierna. Kontakterna sköts nu allt oftare per telefon eller på elektronisk väg. Alla församlingar på Åland är nu anslutna till Kustens och Ålands centralregister som sköter folkbokföringsärendena, vilket ytterligare har minskat behovet av fysiska besök i pastorskansliet och behovet av kanslist torde således också ha minskat. Om en sammanslagning verkställs och förvaltningen huvudsakligen sedan sköts i Saltvik kan kanslisttjänsten dras in, vilket leder till en besparing.

6. Aktuella frågeställningar vid en eventuell sammanslagning

6.1. Initiativrätten och beredningen av ändringen av församlingsindelningen

Initiativ till ändring av församlingsindelningen kan enligt KL 2:14 i detta fall tas av kyrkofullmäktige i endera eller båda församlingarna, av domkapitlet eller av biskopen. Ett initiativ av kyrkofullmäktige skall enligt KO 2:1 sändas till domkapitlet. Initiativet skall motiveras och en redogörelse som behövs för bedömningen av ärendet ska bifogas. Om domkapitlet anser att initiativet är uppenbart oändamålsenligt kan det genast avslås.

Domkapitlet kan utse en eller flera utredare som ska bereda ändringen av församlingsindelningen och lägga fram sitt förslag som utredningen gett upphov till. Om domkapitlet tar initiativet ska kyrkofullmäktige i de berörda församlingarna höras om initiativet, utredningen och församlingsmedlemmarnas ståndpunkt.

Kyrkorådet ska utan dröjsmål informera församlingsmedlemmarna om initiativet i enlighet med bestämmelserna om offentliga kungörelser i KO 10:2. Dessutom skall initiativet kungöras enligt KL 10:2 i en på orten utkommande tidning med allmän spridning, kyrklig tidning eller motsvarande elektronisk publikation. Församlingsmedlemmarna ska ges tillfälle att lämna ett ställningstagande om initiativet till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen har offentliggjorts.

6.2. Förtroendeorganen

Konsekvenserna av en sammanslagning sträcker sig också till representationsstrukturen eftersom de förtroendevaldas antal ändras och i detta fall närmast halveras.

I Brändö-Kumlinge församling består kyrkofullmäktige av 11 ledamöter och kyrkorådet av 6 ledamöter samt kyrkoherden som är självskriven ordförande. I Saltviks församling består kyrkofullmäktige av 15 ledamöter och kyrkorådet av 6 ledamöter samt kyrkoherden.

Under de tre senaste församlingsvalen har det i båda församlingarna varit sämjoval, vilket betyder att församlingarna uppfyller indikatorerna för "en församling i kris".

Enligt KO 3:26 ska till kyrkofullmäktige i en församling vars medlemsantal är under 2 000 väljas 11 ledamöter. Kyrkorådet skall enligt KO 3:32 bestå av 5–11 ledamöter samt vice ordförande och ordförande. Vem som sitter i förvaltningsorganen i en eventuell ny församling avgörs naturligtvis av valresultatet i kommande församlingsval.

Bestämmelsen om elektroniska sammanträden underlättar betydligt ledamöternas möjlighet att delta i sammanträdena trots de geografiska avstånden och de begränsade kommunikationerna i den åländska skärgården.

Tidpunkten för en sammanslagning har betydelse för valet av förtroendeorgan i den nya församlingen. Det optimala är att en sammanslagning görs i samband med ett församlingsval. Då kan kyrkofullmäktige väljas för den nya församlingen vid det allmänna församlingsvalet. Om en sammanslagning verkställs mitt under en valperiod beslutar kyrkostyrelsen att sammansättningen i kyrkofullmäktige fastställs utgående från resultatet i senaste församlingsval eller att extra församlingsval ska ordnas.

I detta fall torde 1.1.2025 vara det tidigaste realistiska datumet för en sammanslagning.

6.3. Två slag av sammanslagning

I den kyrkliga lagstiftningen talas det i detta sammanhang om en ny eller utvidgad församling. Det beror på att en sammanslagning av två eller flera församlingar kan tekniskt sett ske på två olika sätt. Ett sätt är att de berörda församlingarna dras in 31.12 och en ny grundas 1.1 följande år. Det innebär att allting nollställs och en ny församling byggs upp från grunden. Egendomen och alla tillgångar övergår till den nya församlingen, alla tjänster grundas på nytt och tjänsteinnehavarna överförs enligt bestämda regler, förvaltningsstadgan, andra stadgar och instruktioner ses över och antas på nytt. Man börjar så att säga från tomt bord. För att sköta allt detta tillsätts ett tillfälligt förvaltningsorgan som kallas organisationskommission, och som enbart skall besluta om ärenden som gäller den nya församlingen. Den tillsätts av domkapitlet med representanter från de berörda församlingarna i enlighet med KL 2:16. Den upplöses automatiskt när den nya församlingen valt sina förvaltningsorgan som då övertar förvaltningsansvaret.

Det andra sättet, som lär vara det vanligaste i dag i vår kyrka, är att en eller flera församlingar ansluts till en församling, som alltså inte dras in. Den församling som skall utvidgas har alltså kvar sin normala verksamhet, sin personal och sin förvaltningsapparat. Då tillsätts ingen organisationskommission, eftersom det inte grundas en ny församling. Församlingens förvaltningsorgan planerar och vidtar nödvändiga åtgärder med anledning av utvidgningen av församlingen.

Fördelen med denna typ av sammanslagning är att ingen ny församling grundas och därmed slipper man en hel del praktiskt arbete, eftersom det finns färdiga förvaltningsorgan som sköter utvidgningen av den befintliga församlingen. Också när församlingarna ren tekniskt sammanslås (av Kipa) lär arbetsinsatsen då vara betydligt mindre. Nackdelen är att den församling som ansluts till en annan församling i princip inte kan påverka planeringen av den utvidgade församlingen, och detta alternativ kan därför anses vara odemokratiskt. Om en sammanslagning blir aktuell är det dock skäl att i detta fall överväga att gå in för att Brändö-Kumlinge församling ansluts till Saltviks församling, under förutsättning att församlingarnas representanter samlas och kommer överens om huvudpunkterna, så att båda församlingars intressen tillgodoses och ingen känner sig överkörd.

6.4. Regional församlingsförvaltning

I den nya kodifierade kyrkolagen och kyrkoordningen har de tidigare bestämmelserna om kapellförsamlingar och distrikt tagits bort och ersatts av bestämmelser om förvaltningen i församlingens delområden. Dessa bestämmelser finns i KL 3:8 och KO 2:3. Det innebär att församlingen ganska fritt kan besluta hur förvaltningen i någon del av församlingen skall ordnas utan att beslutet skall underställas domkapitlet. Det är alltså enligt KL 3:8 möjligt att grunda "delområden" som man kan kalla distrikt eller kapellförsamling, men hur organisationen ser ut beslutar församlingen suveränt. Kyrkofullmäktige tillsätter i så fall ett organ (t.ex. en direktion) som sköter delområdets ärenden. Organets medlemmar utses på förslag av församlingsmedlemmar som bor på området, och medlemmarna i organet ska vara bosatta inom området.

Den nuvarande lagstiftningen innehåller också en nyhet, nämligen att församlingarna som ska slås samman redan på förhand kan komma överens om att bilda en eller flera kapellförsamlingar. Enligt KO 2:3 kan församlingarnas kyrkofullmäktige när en ändring av församlingsindelningen är aktuell ingå ett avtal om hur förvaltningen av det berörda delområdet ska ordnas. Avtalet träder i kraft samtidigt som kyrkostyrelsens beslut om ändring av församlingsindelningen.

Att grunda distrikt eller kapellförsamlingar på något av de nuvarande församlingarnas områden med t.ex. en direktion/råd/arbetsgrupp har både för- och nackdelar. Fördelarna är att det ökar och tryggar möjligheterna för medlemmarna att delta och påverka i frågor som gäller det delområde där de bor och gör det lättare för den nuvarande församlingen att behålla sitt särdrag. En annan fördel är att om den nuvarande församlingens namn försvinner, kan det gamla namnet bibehållas genom att t.ex. kalla delområdet "Brändö-Kumlinge kapellförsamling". Som nackdel kan anses risken att området odlar den gamla kulturen så starkt att de forna församlingsdelarna inte växer ihop till en ny helhet, vilket på sikt kan vara viktigt. Det är dock värt att överväga att en kapellförsamling grundas i Brändö-Kumlinge.

6.5. Styrdokument

En nygrundad församling skall göra upp/uppdatera åtminstone följande styrdokument:

- Förvaltningsstadgan (som ersätter arbetsordningen för kyrkofullmäktige, regementet för kyrkorådet, instruktioner för eventuella sektioner och direktioner samt en del andra instruktioner)
- Instruktioner för missionsarbetet och diakoniarbetet

Alla styrdokument ska antas av kyrkofullmäktige. Gamla modeller kan säkert användas som grund. Förhoppningsvis finns det modeller på kyrkostyrelsens webbsida som lätt kan modifieras efter församlingens behov. Fonder och testamenten skall användas för samma ändamål som tidigare, men vill man att förvaltningen av fonderna skall ske mera lokalt, skall skilt beslut fattas om det. Detta skall också skrivas in i fondernas stadgar.

Organisationskommissionen skall göra upp förslag till dessa styrdokument som sedan godkänns av kyrkofullmäktige så fort som möjligt efter att den nya församlingen grundats.

6.6. Arbetsledning

Beträffande ledarskapet bör det göras klart och entydigt att kyrkoherden är förman för alla anställda i andligt arbete, och att det inte finns mellanchefer. Ekonomichefen kan vara förman för fastighets- och städpersonalen. Det kan vara motiverat med mellanchefer då det finns många medarbetare inom varje sektor. Men med tanke på antalet medarbetare i denna församling torde det inte vara ändamålsenligt. Om t.ex. någon av de övriga anställda utses till ledare för ett distrikt/kapellförsamling blir de lätt en form av mellanchefer i praktiken och frågan om förmanskapet blir otydligare för de andra som arbetar där.

6.7. Fonder och testamenten

Båda församlingarna har fonder för olika ändamål. Dessa frivilliga fonder som grundats för särskilda ändamål samt fonder och tillgångar som erhållits genom donationer eller testamenten övergår i den nya församlingens ägo och skall förvaltas och användas även i fortsättningen för sina ändamål enligt de villkor som inskrivits i stadgarna för varje särskild fond. Kyrkorådet förvaltar i regel fonderna.

6.8. Överföring av präster och andra tjänsteinnehavare

Enligt lagen om tjänsteinnehavare inom evangelisk-lutherska kyrkan 5:34 skall en av de nuvarande ordinarie kyrkoherdarna överföras till kyrkoherdetjänsten i den nya församlingen och den andra kyrkoherden överförs till en kaplanstjänst med bevarade löneförmåner. Kyrkoherdetjänsten i Saltviks församling har nyligen ledigförklarats och blir sannolikt ordinarie besatt under hösten 2023. I Brändö-Kumlinge församling finns ingen ordinarie kyrkoherde. I fall av en sammanslagning blir således kyrkoherden i Saltviks församling kyrkoherde i den nya församlingen.

Överföringen av övriga tjänsteinnehavare och anställda sker i enlighet med § 34 och § 35 i samma lag. Enligt bestämmelsen skall tjänsteinnehavare och arbetstagare i anställningsförhållanden som gäller tills vidare förflyttas till för dem lämpade tjänster eller uppgifter i den utvidgade eller nya församlingen med bevarade löneförmåner. Beslut om dessa placeringar kan fattas av organisationskommissionen redan innan beslutet om sammanslagningen trätt i kraft. I annat fall fattar kyrkofullmäktige beslutet.

6.9. Den nya församlingens namn

En församlingssammanslagning innebär också att frågan om den nya församlingens namn blir aktuell. Beslut om det fattas av kyrkostyrelsen samtidigt som beslutet om sammanslagningen tas. Kyrkostyrelsens linje har varit att man accepterar en kombination av tidigare församlingars namn om det är fråga om högst två församlingar. Eftersom det nu är fråga om två församlingar av vilka den ena redan har ett dubbelnamn kan man **inte** skapa ett nytt namn som en kombination av de tidigare församlingarnas namn. Namnet måste alltså bildas på helt andra grunder, eller så får den nya församlingen någon av de nuvarande församlingarnas namn. Domkapitlet ska vid behov be *Institutet för de inhemska språken* om ett utlåtande om församlingens namn, om det planerade namnet inte tidigare har varit ett namn på en församling eller om det finns andra skäl att kontrollera att namnet är lämpligt.

Att skapa ett helt nytt namn som är lämpligt, naturligt och lätt kan motiveras, som kan omfattas av den stora allmänheten och som gärna placerar församlingen på kartan, är i detta fall verkligen inte lätt. Det mesta realistiska är därför att den nya eller utvidgade församlingen får namnet **Saltviks församling**. Detta kommer troligen inte att tillfredsställa dem som bor på Brändö och Kumlinge. Men erfarenheterna från flera andra sammanslagningar har visat att grundandet av kapellförsamlingar har lett till att problematiken kring namnfrågan har fått en tillfredsställande lösning. Då lägger man bara till prefixet "kapell" framför församlingens tidigare namn (t.ex. "Brändö-Kumlinge kapellförsamling"). Som exempel kan nämnas sammanslagningen av församlingarna i västra Åboland år 2009. Där fick församlingen ett helt nytt namn, men det grundades också fyra kapellförsamlingar av fyra tidigare självständiga skärgårdsförsamlingar. I vardagligt tal och i samband med annonsering o.s.v. används alltid kapellförsamlingens namn (t.ex. Iniö kapellförsamling) och det har aldrig varit något problem i praktiken.

6.10. Organisationskommissionen (organisationskommittén)

Efter att Kyrkostyrelsen har fattat beslut om att grunda en ny församling skall domkapitlet enligt KL 2:16 utan dröjsmål tillsätta en organisationskommission bestående av personer som är bosatta på församlingens område och som är valbara till förtroendeuppdrag i församlingen. Organisationskommissionen behövs endast om en ny församling grundas och är verksam tills församlingen har ett nytt kyrkofullmäktige och ett kyrkoråd.

Domkapitlet utser kyrkoherden i den nya församlingen till ordförande för organisationskommissionen samt övriga medlemmar och personliga ersättare för dessa.

Antalet medlemmar inklusive ordförande i organisationskommissionen ska enligt KO 2:7 vara 9 om församlingens närvarande medlemmar är mindre än 20 000. Sammansättningen bestäms genom att domkapitlet utgående från förslag från kyrkoråden utser en medlem från varje församling, därefter fördelas de övriga platserna i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingarna.

Om organisationskommissionen gäller i tillämpliga delar vad som är stadgat om kyrkorådet. Till dess att församlingen har ett kyrkoråd skall organisationskommissionen företräda församlingen och ombesörja organisationen av den nya församlingens förvaltning.

Organisationskommissionen skall utöver det som föreskrivs i KL 2:16, 2

- 1) utse en valnämnd och dess ordförande med uppgift att omhändera förberedelserna för och förrättandet av församlingsval, samt att besluta om röstningsställena
- 2) bereda de ärenden som skall beslutas vid kyrkofullmäktiges första sammanträde
- 3) handha övriga uppgifter som gäller beredning och verkställighet
- 4) ingå avtal om överföring av tjänsteinnehavare och placering av arbetstagare
- 5) besluta om församlingens inkomstskattesats samt om övriga nödvändiga och brådskande åtgärder församlingens verksamhet ger upphov till.

När resultatet av ett församlingsval har fastställts eller kyrkofullmäktige har bildats utifrån resultatet i det föregående valet, ska ordföranden för organisationskommissionen enligt KO 2:9 utan dröjsmål sammankalla kyrkofullmäktige till dess första sammanträde.

Under det första sammanträdet ska kyrkofullmäktige

1. godkänna församlingens förvaltningsstadga
2. välja medlemmar till kyrkorådet (som genast är behörigt)
3. tillsätta olika organ (vid behov)
4. besluta om inrättande av tjänster
5. godkänna budgeten

6.11. Fastigheterna

I Brändö-Kumlinge församlingen finns följande fastigheter:

- **Kumlinge medeltida kyrka.** En dränering runt kyrkan har rätt nyligen gjorts, som har sänkt luftfuktigheten i kyrkan.
- **Kumlinge begravningsplats.**
- **Kumlinge församlingsgård,** inrymmer en bostad, samlingslokal och arbetsrum för personalen.
- **Scoutstugan** i Kumlinge som ligger invid församlingshemmet används huvudsakligen av bygdens scouter.
- **Brändö kyrka** invigdes 1893. Taket och fasaden målades 2021.
- **Brändö begravningsplats**
- **Brändö prästgård** inrymmer samlingslokal, pastorskansli och arbetsrum för personalen samt ett övernattningsrum.
- **Prästbostaden (kantorsgården) i Brändö** är uthyrd.
- Utöver detta finns det några andra hus utan större värde eller användning.

Enligt uppgift finns det en renoveringsskuld på en del av byggnaderna i Brändö och Kumlinge. Hur stor den är måste församlingens egen utredning/värdering visa.

Fastigheterna i Saltviks församling har underhållits efter behov och någon större renoveringsskuld torde inte finnas. I församlingen finns följande fastigheter:

- **Saltviks kyrka.** Kyrkan är i tillfredsställande skick och kräver inga större omedelbara åtgärder.

- **Församlingshemmet.** Huset, som ligger invid kyrkan, har underhållits och är i tillfredsställande skick.
- **Prästgården.** Prästgården inrymmer en kyrkoherdebostad, församlingens kansli, ekonomikontor och övriga arbetsutrymmen.
- **Saltviks begravningsplats**
- **Begravningskapell, servicehus och maskinhall**
- **Holme (Bockholm):** bastu, övernattningshus samt ett vedlider

Alla fastigheter kräver naturligtvis normalt underhåll och reparationer ibland. Att göra en noggrann genomgång av varje byggnad med en utvärdering av dess skick och renoveringsbehov i framtiden kan inte göras inom ramen för den här utredningen. Om församlingarna anser att en sådan behövs uppmanas församlingarna själva utföra den.

7. Ekonomiska och praktiska realiteter i en eventuell ny församling

När man genomför en sammanslagning av två eller flera församlingar strävar man oftast efter synergieffekter som leder till ekonomiska besparingar och smidigare förvaltning så att förutsättningarna för församlingen att fullfölja sin uppgift bevaras. Brändö-Kumlinge församling har under drygt ett decennium inte fungerat på det sätt kyrkolagen förutsätter och kan konstateras vara "en församling i kris". Kan en sammanslagning med Saltviks församling vara en mera bestående lösning? En förutsättning är i så fall att domkapitlet lyckas förordna en församlingspastor som sköter den andliga verksamheten i Brändö och Kumlinge och att det finns ekonomiska fördelar med det. Eftersom Saltviks församling är en enprästförsamling är det orimligt och i praktiken omöjligt för en präst att sköta den andliga verksamheten i både Saltvik och Brändö-Kumlinge p.g.a. de geografiska realiteterna. Med fördel kunde därför en kapellförsamling grundas i Brändö-Kumlinge, ifall att en sammanslagning blir aktuell.

Vilka blir i så fall de sannolika ekonomiska konsekvenserna för Saltviks församling?

Signalerna från Saltviks församling är att man ogärna vill höja sitt skatteöre och att en sammanslagning inte får medföra mera utgifter för församlingen. Sammanställningen av de ekonomiska realiteterna visar också att Saltviks församlings ekonomi inte klarar av ytterligare utgifter.

Vilka kunde besparingarna bli vid en sammanslagning?

Uträkning för besparingarna har gjorts utgående från **kapitel 1 i bokslutet för år 2022.**

Uträkningarna är gjorda enligt följande:

Förvaltningsorganen (kyrkofullmäktige, kyrkoråd, valnämnd och övrig förvaltning)

Verksamhetsbidrag (nettokostnad):	Bestående kostnad:	Besparing:
11 004	2 000	9 004

Ekonomiförvaltningen (revision, ekonomikontor och personalförvaltning)

Verksamhetsbidrag (nettokostnad):	Bestående kostnad:	Besparing:
25 981	5 500	20 481

Kyrkoherdeämbetet (kyrkobokföring och pastorskansli)

Verksamhetsbidrag (nettokostnad):	Bestående kostnad:	Besparing:
26 121	4 500	21 621
Totalt: 63 106	12 000	51 106

I dessa poster i ingår också t.f. kyrkoherdens lönekostnader som var drygt 14 000 €.

Om en sammanslagning genomförs och Brändö-Kumlinge blir en del av Saltviks församling, kan en besparing på ca 51 000 € göras p.g.a. synergieffekter från förvaltningen.

Det som kallas "bestående kostnader" är sådana utgifter som inte försvinner genom en sammanslagning, och alltså inte utgör någon besparing. Det handlar om avgifter till Kipa och det regionala centralregistret samt utgifter för post, annonsering, kontorsmaterial m.m.

Lönekostnaderna för predikobiträdet i Brändö-Kumlinge församling (som också fungerat som kantor) var ca 48 000 €. Besparingarna på ca 51 000 € och predikobiträdets lön på 48 000 € ger en besparing på 99 000 € som kunde användas för den andliga verksamheten på Brändö och Kumlinge.

Men det som också måste beaktas är att skatteöret i Saltviks församling nu är 1,75 % och 2 % i Brändö-Kumlinge församling. Om man utgår från att skatteöret i en sammanslagen församling blir 1,75 %, så minskar skatteintäkterna från Brändö-Kumlinge med 12,5 % vilket innebär ett bortfall på ca 29 000 €. Då återstår en besparing på 70 000 €.

Lönekostnaderna för den andliga verksamheten i Brändö-Kumlinge får bli högst ca 70 000 € utan att det skulle medföra nya utgifter för Saltviks församling. Det som minst behövs för det är en församlingspastor på heltid och en kantor på deltid.

Om en församlingspastor anställs utgår lönen från kravgrupp 601 i kyrkans tjänstekollektiv från 1.4.2023 och grundlönen är 2 987 €. Årslönen blir då $2\,987 \times 12,5 = 37\,337$ + lönebikostnader (24 %) 8 961 €. **Den totala årskostnaden blir 46 298 €.** Eventuella prestations- och erfarenhetstillägg är inte beaktade.

Lönen för en behörig C-kantor ligger vanligtvis i kravgrupp 503. Då är grundlönen 2 732 €. Årslönen för en kantor på 100 % blir **42 346 €**. En kantor på t.ex. 50 % kostar 21 173 €. Om det inte går att anställa en behörig kantor kan en icke behörig person anställas, vilket sänker kostnaderna. **De totala lönekostnaderna för en församlingspastor (100 %) och en kantor (50 %) blir 67 471 €.** Till detta kunde de besparade medlen med knapp nöd räcka. Men när förvaltningen försvinner från Brändö-Kumlinge församling vid en sammanslagning måste den sedan skötas i Saltvik, vilket kommer att medföra en merkostnad. Erfarenheterna från Ålands norra församling, där en sammanslagning genomfördes 1.1.2022, har visat att arbetsbördan ökade för kyrkoherden och i synnerhet för kyrkoekonomen efter sammanslagningen.

Ekonomkanslisten i Saltviks församling har nu en tjänstgöring på 82 %. En realistisk bedömning torde vara att den måste höjas till 100 %. **Merkostnaden blir då 594 € + 24 % = 738 €/månad eller 9 212 €/år.**

När allt detta har beaktats, kan man konstatera att en sammanslagning med ovannämnda anställningar i Brändö-Kumlinge församling inte kan genomföras utan att det medför tilläggskostnader för Saltviks församling.

Vid samlingen för förtroendevalda och anställda i Saltvik 12.10 framkom att det finns en renoveringsskuld beträffande byggnaderna i Brändö och Kumlinge. Också dess kostnader bör tas i beaktande ansåg man. Närmare uppgifter om storleken fås när församlingen har gjort sina beräkningar.

Något akut renoveringsbehov torde det inte vara fråga om, utan det är fråga om kostnader som fördelas på många år. Det vore därför skäl att göra en fastighetsstrategi (oberoende av en sammanslagning eller inte) där det framgår vilka byggnader församlingen behöver för sin verksamhet och vilka som eventuellt kunde säljas, i vilket skick byggnaderna är och när de behöver renoveras.

Slutsatsen blir att en sammanslagning av dessa församlingar kommer att innebära nya utgifter för Saltviks församling. Därtill kommer kostnaderna för renoveringsskulden för byggnaderna i Brändö och Kumlinge.

8. Sammanfattning och förslag

8.1. Medlemsutvecklingen

Församlingarnas medlemsantal har under de senaste fem åren minskat totalt med 237 personer eller 11,0 %, och under de senaste nio åren med 322 personer eller 14,4 %.

Saltviks församling har på fem år minskat med 169 personer eller 10,8 %, vilket innebär -2,2 % i medeltal per år. Under nioårsperioden är minskningen 180 personer eller 11,5 % vilket innebär -1,3 % i medeltal per år.

Brändö-Kumlinge församling minskade på fem år med 68 personer eller 11,5 %, vilket innebär i medeltal -2,3 % per år. Under nioårsperioden är minskningen 142 personer eller 21,4 %, vilket innebär -2,4 % i medeltal per år.

Ingendera församlingen fyller dock indikatorerna för "församling i kris" beträffande medlemsutvecklingen.

8.2. Ekonomin

Ekonomin i Saltviks församling har under perioden 2018 – 2022 varit ganska jämn trots att resultatet för 2022 var negativt och resultatet för hela perioden var 37 511 €. Resultatet kan väl anses tillfredställande, men ändå så pass svagt att det inte tål några större nya utgifter.

Ekonomin i Brändö-Kumlinge församling har under jämförelseperioden blivit bättre, med förhållandevis stora överskott under 2021 och 2022. Det kan förklaras med att församlingen inte har haft den personal lagen förutsätter. Församlingens resultat för 2018 – 2022 blev 76 717 €. I detta resultat ingår ett prövningensligt understöd på 45 000 € samt en överföring på drygt 35 000 € från balansräkningen till resultatet (en gammal besparing från Kumlinge församlings tid).

8.3. Slutsatser

Brändö-Kumlinge församling, som är en utpräglad skärgårdsförsamling, har under det senaste decenniet levt mer eller mindre på undantag och klarat sig med hjälp av ekonomiskt understöd från kyrkostyrelsen och tillfälliga personalarrangemang. Församlingen har inte kunnat fungera såsom lagen förutsätter och åtgärder är därför nödvändiga.

Saltviks församling är en församling på fasta Åland som hittills har klarat sig ekonomiskt bra, men vars ekonomi under de senaste åren försvagats och klarar inte några nya kostnader med anledning av en sammanslagning utan att skatteöret höjs.

Utredningen visar att en sammanslagning skulle leda till en del besparingar, främst från förvaltningen. Dessa besparingar och löneutgifterna för nuvarande predikobiträdet utgör ca 70 000 €. För den summan kunde en församlingspastor (100 %) som bor på någon av öarna och en kantor (50 %) anställas. Besparingen räcker dock inte till att täcka den merkostnad som den utökade förvaltningen i Saltvik förorsakar.

Omfattningen av den reoveringsskuld som finns i Brändö och Kumlinge kan inte beräknas och värderas inom ramen för denna utredning. Den måste församlingen utföra, om det anses nödvändigt.

Målsättningen med denna utredning är att utröna om det finns förutsättningar för en sammanslagning av Saltviks och Brändö-Kumlinge församling eller inte. Resultatet av utredningen visar att en sammanslagning kommer att medföra ökade utgifter för Saltviks församling. Detta bör beaktas ifall någon tar initiativ till en sammanslagning! Om ekonomin ytterligare försvagas, innebär det att en eventuell sammanslagning inte leder till att församlingen blir en ekonomiskt bärkraftig enhet.

8.4. Förslag

Enligt kyrkoordningen ska utredningsmannen också ge förslag till åtgärder som utredningen ger anledning till.

Förslaget är följande:

1. Domkapitlet söker en annan församling som Brändö-Kumlinge församling kan slås samman med (vilket man alltså har försökt)
2. Domkapitlet utvärderar möjligheten att skapa en enda församling av alla församlingar i norra Åland eller att skapa en ännu större församlingsenhet som inkluderar flera bärkraftiga församlingar på Åland.

Varken domkapitlet eller de berörda församlingarna är bundna av utredningen och dess förslag, utan de kan fritt välja en annan väg framåt om de anser att det finns en bättre lösning.

BILAGA TILL UTREDNINGEN

Bilaga 1 Indikatorer för en församling i kris – församlingens ekonomi

- 1) **Räkenskapsperiodens resultat (utan poster av engångsnatur) är negativt tre år i följd eller den senaste räkenskapsperiodens resultat (utan poster av engångsnatur) är negativt och kyrkoskattesatsen är 2,0 (eller högre).**
 - Intäkter av engångskaraktär fås exempelvis genom försäljning av fastigheter vars balansvärde är avsevärt lägre än realvärdet varvid den vinst som erhållits snarast är bokföringsmässig och inte främjar en stärkt ekonomi för församlingen i praktiken.
 - När det gäller skogsegendom ska församlingarna ha en skogsvårdplan där det finns inskrivet vad som är en hållbar nivå för virkesförsäljningen. Församlingens verksamhet kan inte anses stå på en hållbar grund om det för att täcka underskottet görs försäljningar som överskrider den hållbara nivån enligt skogsvårdsplanen. ▀
 - Församlingarnas rekommenderade maximala skattesats är 2,0 procent.
 - Om församlingens kyrkoskattesats är 2,0 och församlingen ändå visar ett negativt resultat i slutet av räkenskapsperioden, ska församlingens ekonomistyrning börja från det första underskottsåret.

- 2) **I församlingens balansräkning kommer de föregående räkenskapsperiodernas överskott/underskott utifrån bokslutet sannolikt att visa ett underskott och det går inte att med kalkyler visa att det skulle kunna täckas under de följande tre åren utan intäkter av engångsnatur eller försäljning som överskrider det som anges i skogsvårdsplanen.**
 - Det har inte gjorts någon plan med en hållbar grund för hur underskottet ska täckas.
 - Täckandet av underskott med sådan försäljning av fastigheter eller lösöre av engångskaraktär vars balansvärde tydligt understiger realvärdet visar att verksamheten inte står på en hållbar grund.

- 3) **Likviditeten understiger 90 dagar eller försämras tre år i följd.**
 - När likviditeten försämras till under 90 dagar försämras församlingens förmåga att fullgöra sina skyldigheter, till exempel i fråga om löneutbetalning och fakturor.
 - Om likviditeten försämras år för år är det ett tecken på att församlingens ekonomi håller på att hamna i kris. Enstaka avvikande år kan vara motiverade bland annat på grund av investeringar eller på grund av periodiseringar i skatteredovisningen. Om likviditeten är försämrade flera år i följd är detta en tydlig indikator på att problem är i antågande.

- 4) **Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna ökar tre år i följd.**
 - För personalkostnadernas del ska dock exempelvis minskade underhållsutgifter till följd av avyttrade fastigheter eller andra faktorer som påverkar församlingens kostnadsstruktur också beaktas i helheten.

Bilaga 2 Indikatorer för en församling i kris – förvaltning och verksamhet

1) Församlingens samhälleliga uppgifter

- Bristfälligt handhavande av begravningsväsendet eller begravningsplatsen
 - Gravvårdsplanerna och gravgårdsplanerna är inte uppdaterade
 - Det finns brister i gravregistret i fråga om till exempel gravarnas besittningstider
 - Det finns brister i begravningsväsendets förvaltningsförfarande: otydliga befogenhetsgränser, kungörelser, behandlingen av gravvårdar som överförts till församlingen
- Missförhållanden i skötseln av underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre
 - Väsentliga ändringar av kyrkliga byggnader har inte underställts kyrkostyrelsen för fastställelse
 - Föremål av kulturhistoriskt värde hotas av förstörelse på grund av bristfällig skötsel och förvaring
 - Det finns avsevärda brister i registreringen av uppgifter i Basisregistret och i användningen av registret
- Bristfälligheter i skötseln av uppgifter som gäller kyrkböckerna och befolkningsregistret
 - Digitaliseringen av kyrkböcker och familjeakter har inte slutförts
 - Beslutet om anslutning och tidsplanen för anslutning till det regionala centralregistret saknas

2) Församlingens förvaltning och myndighetsverksamhet

- Problem i fråga om organens sammansättning och funktion
 - Det hålls sällan flera valår i rad
 - Brist på förtroendevalda
 - Representationen för kvinnor och män i olika organ stämmer inte överens med bestämmelserna i kyrkolagen (KL 23:8)
 - Allvarliga konflikter med förtroendevalda och/eller tjänsteinnehavare
 - Överskridna befogenheter
- Bristfälligt förvaltningsförfarande
 - Kraven på god förvaltning har inte uppfyllts eftersom de rättsprinciper inom förvaltningen och serviceprinciper som avses i förvaltningslagen (2 kap.) inte iakttagits:
 - Myndigheterna ska bemöta dem som uträttar ärenden jämlikt, opartiskt och ändamålsenligt
 - Myndigheterna ska använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag
 - Myndigheternas åtgärder ska stå i rätt proportion till sitt syfte
 - Myndigheterna ska ge råd, använda sakligt språk och ordna behörig service
- Ärenden remitteras upprepade gånger för ny behandling
- Beslut har ändrats/upphävts upprepade gånger till följd av omprövningsbegäranden och besvär

3) Församlingens verksamhetsorganisation

- Uppenbara brister och försummelser vid upprätthållandet av en verksamhet enligt de grundläggande uppgifterna (KL 4:1)
 - Församlingen kan inte fullgöra sin grundläggande uppgift

- Det förekommer brister eller kontinuerliga problem vid förrättningen av gudstjänster, dop och nattvarder samt vid övriga kyrkliga förrättningar ▪
- Det går inte att ordna kristen fostran och undervisning, själavård, diakoni eller missionsarbete
- Antalet medlemmar i församlingen har under de senaste fem åren sjunkit med 15 procent och är vid bedömningstillfället mindre än 2000 medlemmar
 - En verksamhetskultur som är stel, inskränkt, isolerad och/eller oförmögen att förnya sig ▪
 - Verksamheten fortsätter oförändrad från år till år
 - Den förändrade/föränderliga omvärlden har inte beaktats i församlingens verksamhetsprioriteringar
 - Församlingen samarbetar inte med och har inte bildat nätverk med de andra aktörerna i sitt område (t.ex. kommunen, övriga församlingar och 35 kyrkosamfund, religiösa organisationer och samfund, aktörer inom den tredje sektorn)

4) Ledarskapet i församlingen

- Svagheter i ledarskapet
 - Cheferna har otydliga ansvarsområden
 - Responserna om ledarskapet visar att det finns problem i ledarskapspraxisen
 - Chefernas handlingar stöder inte ett smidigt arbete
- Avsaknad av strategiska riktlinjer till stöd för ledningen, såsom verksamhetsplan, församlingens strategi/policy/mission/vision, fastighetsstrategi, personalplan, utbildningsplan eller beredningsplan
 - Brister i arbetsordningar, reglementen och instruktioner samt i personalens befattningsbeskrivningar ▪
- Underlåtelse att ingripa i de långvariga problem som förekommer i församlingens operativa ledning
- Ovilja till samarbete med närliggande församlingar, övriga församlingar i prostriet och/eller med domkapitlet

5) Församlingens anställda

- Antalet anställda
 - Det totala antalet anställda har inte minskat i samma proportion som antalet medlemmar under de senaste 10 åren
 - Den operativa personalens årsverken utgör mindre än hälften av församlingens anställdas årsverken
- Det förekommer återkommande problem i personalens arbetshälsa och dessa har inte kunnat åtgärdas
- Personalutbildningen eller inskolningen av ny personal är bristfällig eller så satsas det inte på den, vilket leder till att personalen inte har tillräckligt hög kompetens
- Problemen med tillräcklig personal och rekryteringen av den granskas enligt verksamhetssektor
 - Ett återkommande behov av att anställa personal på viss tid och/eller på deltid
 - Tjänsterna som kyrkoherde, diakon och kantor kan inte tillsättas eller så måste de ändras till deltidstjänster på grund av bristande ekonomiska resurser eller operativa brister/för få arbetsuppgifter

Brändö-Kumlinge församling

Balansräkningen och dess nyckeltal

AKTIVA	<i>2022</i>	<i>2021</i>
BESTÅENDE AKTIVA	236 095,31	225 105,00
Immaterial tillgångar	103,02	1 339,12
Immateriala rättigheter	103,02	1 339,12
Materiella tillgångar	226 963,59	214 737,18
Mark och vattenområden	32 184,07	32 184,07
Begravningsväsendets materiella tillgångar	23 108,99	26 559,64
Byggnader	89 659,86	95 386,61
Fasta konstruktioner och anordningar	720,79	931,29
Maskiner och inventarier	1 379,10	1 777,80
Övriga materiella tillgångar	4 837,72	4 837,72
Förskottsbetalningar och pågående nyanl.	75 073,06	53 060,05
Placeringar	9 028,70	9 028,70
RÖRLIGA AKTIVA	181 401,08	167 993,90
Fordringar	4 531,02	6 897,17
Kortfristiga fordringar	4 531,02	6 897,17
Övriga fordringar	4 531,02	6 897,17
Kassa och bank	176 870,06	161 096,73
AKTIVA TOTAL	417 496,39	393 098,90
PASSIVA		
EGET KAPITAL	-328 593,02	-278 936,09
Grundkapital	-212 691,10	-212 691,10
Över-/underskott från tidigare räkenskapsper	-66 244,99	-26 970,85
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-49 656,93	-39 274,14
Avskrivningsdifferens och reserver	-14 720,09	-50 665,92
Avskrivningsdifferens	-14 720,09	-15 512,91
Reserver	0,00	-35 153,01
FÖRVALTAT KAPITAL	-33 588,12	-31 218,65
Donationsfondernas kapital	-32 121,55	-30 003,78
Övrigt förvaltad kapital	-1 466,57	-1 214,87
FRÄMMANDE KAPITAL	-40 595,16	-32 278,24
Kortfristigt främmande kapital	-40 595,16	-32 278,24
Leverantörsskulder	-10 687,28	-5 794,31
Övriga skulder	-4 512,06	-3 253,96
Resultatregleringar	-13 626,28	-9 829,43
Erhållna förskott	-11 769,54	-13 400,54
PASSIVA TOTAL	-417 496,39	-393 098,90

Balansräkning

Saltviks församling

	31.12.2022	31.12.2021
AKTIVA		
BESTÄENDE AKTIVA	635 173,47	607 157,12
Immaterial tillgångar	0,00	1 617,55
Övriga utgifter med lång verkningstid	0,00	1 617,55
Materiella tillgångar	633 853,20	604 219,30
Mark och vattenområden	38 770,00	38 770,00
Begravningsväsendets materiella tillgångar	113 701,95	86 766,93
Byggnader	427 422,74	435 430,56
Fasta konstruktioner och anordningar	26 041,64	8 651,22
Övriga materiella tillgångar	27 916,87	28 676,24
Förskottsbetalningar och pågående nyanl.	0,00	5 924,35
Placeringar	1 320,27	1 320,27
Aktier och andelar	1 320,27	1 320,27
RÖRLIGA AKTIVA	1 045 837,34	1 092 426,33
Fordringar	2 140,63	0,00
Kortfristiga fordringar	2 140,63	0,00
Övriga fordringar	2 140,63	0,00
Finansiella värdepapper	500 000,00	500 000,00
Aktier och andelar	500 000,00	500 000,00
Kassa och bank	543 696,71	592 426,33
AKTIVA TOTAL	1 681 010,81	1 699 583,45
PASSIVA		
EGET KAPITAL	-1 555 373,15	-1 575 274,44
Grundkapital	-585 375,77	-585 375,77
Över-/underskott från tidigare räkenskapsper	-989 898,67	-985 216,82
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	19 901,29	-4 681,85
FÖRVALTAT KAPITAL	-54 045,50	-53 914,00
Donationsfondermas kapital	-53 322,08	-53 322,08
Övrigt förvaltad kapital	-723,42	-591,92
FRÄMMANDE KAPITAL	-71 592,16	-70 395,01
Kortfristigt främmande kapital	-71 592,16	-70 395,01
Leverantörsskulder	-15 746,66	-19 594,57
Övriga skulder	-9 120,32	-8 292,56
Resultatregleringar	-46 725,18	-42 507,88
PASSIVA TOTAL	-1 681 010,81	-1 699 583,45